

000301

SVEA HOVRÄTT
Avd. 9

PROTOKOLL
2000-02-29

Aktbilaga 2
Mål nr Ö 1351-00
Rotel 41

Föredragning i
Stockholm

RÄTTEN

Hovrättsråden [redacted] referent, och [redacted] samt
tf. hovrättsassessorn [redacted]

PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsnotarien [redacted] även föredragande

PARTER (ej närvarande)

KLAGANDE

Staten genom Riksskatteverket, Processenheten, 171 94 SOLNA

MOTPART

[redacted] Box 2029,
[redacted]

SAKEN

Konkursansökan

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sollentuna tingsrätts beslut 2000-02-14 i mål nr K 2115-99

Föredraganden anmäler följande.

Staten genom Kronofogodemyndigheten i Stockholm, Huddingeenheten, ansökte den 6 september 1999 om att [redacted] (bolaget) skulle försättas i konkurs. Sedan flera försök gjorts att delge bolaget föreläggande med kallelse till förhandling för prövning av konkursansökan delgavs bolaget, som saknade registrerad behörig företrädare, konkursansökan och kallelse till förhandling den 10 februari 2000 genom kungörelse (16 § tredje stycket delgivningslagen). Någon företrädare för bolaget infann sig emellertid inte till förhandlingen. Tingsrätten, som fann att bolaget inte var processbehörigt, avvisade därefter konkursansökan.

Riksskatteverket har yrkat att tingsrättens beslut skall upphävas och att målet skall återförvisas till tingsrätten för prövning i sak, se vidare bilaga A.

Målet föredras.

Hovrätten fattar följande

BESLUT (att meddelas 2000-03-01)

I målet är upplyst att bolaget sedan den 1 september 1999 saknar till Patent- och registreringsverket anmäld registrerad behörig ställföreträdare och att det inte finns någon uppgift om ställföreträdare för bolaget. Tingsrätten har vid sin prövning av konkursansökan funnit att det i denna situation föreligger processhinder, eftersom bolaget inte varit processbehörigt. Hovrätten finner inte att gällande rätt ger utrymme för något annat synsätt (jfr NJA 1997 s. 207). Tingsrättens avvisningsbeslut skall därför stå fast.

Hovrätten lämnar överklagandet utan bifall.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2000-03-29

Prot. uppv. / *dcH*

SOLLENTUNA TINGSRÄTT

2000-02-24

2115-99

Ink. till Svea hovrätt
Avd. 9 25/2-00
Mål nr 01351-00:41
Aktbil
Ingivare (

Ink. till Svea Hovrätt
REGISTRATORSKONTORET

2000-02-25

0260 B

Ansökan om

konkurs

01351

KLAGANDE

Staten genom Riksskatteverket, Processenheten, 171
94 SOLNA

MOTPART

SAKEN

Ansökan om konkurs

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sollentuna tingsrätts beslut 2000-02-10 i mål K
2115-99

YRKANDE

Riksskatteverket (RSV) yrkar att hovrätten
undanröjer tingsrättens beslut och återförvisar
målet till tingsrätten för prövning i sak.

GRUNDER OCH OMSTÄNDIGHETER

[REDACTED] (bolaget) har en
skuld till staten avseende obetalda skatter och
avgifter om fn 379 455 kr. Bolaget har dessutom
skulder till andra fordringsägare än staten. Krono-
fogdemyndigheten i Stockholm har i dag för handlägg-
ning tre stycken s.k. enskilda utsökningsmål. Det
sammanlagda fordringsbeloppet i dessa mål uppgår
till 63 978 kr.

Bolaget har den 22 juni 1999 befunnits sakna kända
utmättningsbara tillgångar till utmättnings-
fordringarna. Bolaget ska därför anses vara på
obestånd (2 kap. 8 § konkurslagen).

Bolaget saknar registrerad styrelse. Det är inte
känt för staten som borgenär vem som äger bolagets
aktier.

Tingsrätten, som delgett bolaget kallelse till kon-
kursförhandlingen, har funnit att bolaget inte är
processbehörigt. Konkursansökan har därför avvisats.

Processenheten
Rikssjurist
18-164

Tingsrätten har i sitt beslut bl. a. hänvisat till NJA 1990 s. 114 (Syrengård AB). Syrengårdsfallet (och några identiska fall som aldrig kom till prövning inför Högsta domstolen) föranledde RSV att hos regeringen föreslå lagändring. Genom en ändring i 16 § delgivningslagen gjordes möjligt att kungörelse-delge s. k. "herrelösa bolag" (se SFS 1992:1250 jfr prop 1992/93:68 s. 65 ff.) Efter 1992 års ändring i 16 § delgivningslagen har Högsta domstolen funnit att en konkursansökan ska upptas till prövning i sak även i det fallet att gäldenärsbolaget saknar behörig styrelse (NJA 1997 s. 207).

Härefter har ytterligare ändringar gjorts i 16 § delgivningslagen (SFS 1997:268). De huvudskaliga skälen för denna ändring synes vara att ytterligare förbättra möjligheten att delge bolag som inte uppfyller sina skyldigheter i olika sammanhang.

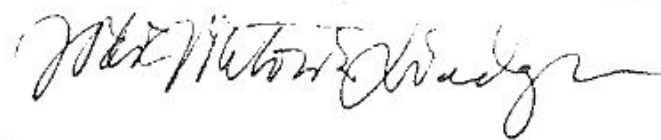
I det sistnämnda lagstiftningsärendet diskuterades bl. a. hurvida ett aktiebolag som saknade behörig ledning kunde vara part i en rättegång (se prop. 1976/77:132 s. 19 och 44). Enligt lagrådet var detta en fråga för rättstillämpningen.

Samma fråga har belysts av JO i ett beslut (JO 1994-95 s. 24 ff.) I detta beslut har JO bl. a. noterat att två intressen står mot varandra (s.33-34). Å ena sidan bör det vara möjligt för en part att kunna utverka en exekutionstitel på grund av ett rättmätigt krav mot en existerande juridisk person. Å andra sidan är det inte tillfredsställande att ha en ordning som gör det möjligt att meddela en tredsedom eller något annat för bolaget ingripande beslut utan att bolaget har kunnat gå i svaromål.

Det kan finnas lika starkt intresse för borgenärer att få en gäldenär försatt i konkurs som för en kärande att utverka en exekutionstitel. En utebliven eller "försenad" konkurs kan medföra stora rättsförluster för borgenärerna. Som exempel kan nämnas att arbetstagare kan gå förlustig sin rätt till lönegarantiersättning och att tidsfrister för återvinning enligt konkurslagen kan löpa ut.

När man väger de två nämnda intressena mot varandra bör stor vikt läggas vid vem som har möjlighet att bota den formella bristen hos det styrelselösa bolaget.

En borgenär har inga som helst möjligheter att utse behörig styrelse. En borgenär kan på sin höjd anmäla till Patent- och Registreringsverket (PRV) att bolaget är likvidationspliktigt enligt 13:4 a § aktiebolagslagen. Bolaget kan å sin sida förhindra ett beslut om tvångslikvidation genom att anmäla

styrelse. När likvidationsärendet väl är avskrivet hos PRV kan styrelsen avgå så att bolaget på nytt är "herrelöst". Förfarandet kan upprepas så att önskvärd tidsutdräkt uppnås. Det kan tilläggas att en borgenärer i allmänhet inte har någon som helst kännedom om vem som äger aktierna i ett bolag.

Ägarna till aktierna i bolaget har däremot alla möjligheter att agera. När de fått del av en delgivning kan de med kort varsel hålla bolagsstämma och utse behörig styrelse. Den så utsedda styrelsen kan företräda bolaget i domstolen även innan registrering har skett i aktiebolagsregistret.

RSV vill understryka angelägenheten av att borge-
närsintresset vinner tillbörligt beaktande i
situationer som den aktuella. Det är naturligtvis
inte bra att ett bolag försätts i konkurs utan att
ha fått kännedom om konkursansökan, men enligt RSV:s
mening väger borgenärsintresset över i sådana fall.

Hänsynstagande huvudsakligen till gäldenärsintresset
kan i vissa fall medföra avvikelser från lagstif-
tarens intentioner och t.o.m. framstå som stötande
om gäldenärer lätt kan undgå sina förpliktelser
genom att underlåta att registrera sin styrelse i
aktiebolagsregistret.

På grund av dessa omständigheter anser RSV att målet
ska återförvisas till tingsrätten för prövning i
sak.

[REDACTED]